

# Työssäkäynti 2008

## *Pääasiallinen toiminta ja ammattiasema, ennakko*

---

### ***Taloudellinen huoltosuhde paras Mariehamns stadin ja Helsingin seutukunnissa***

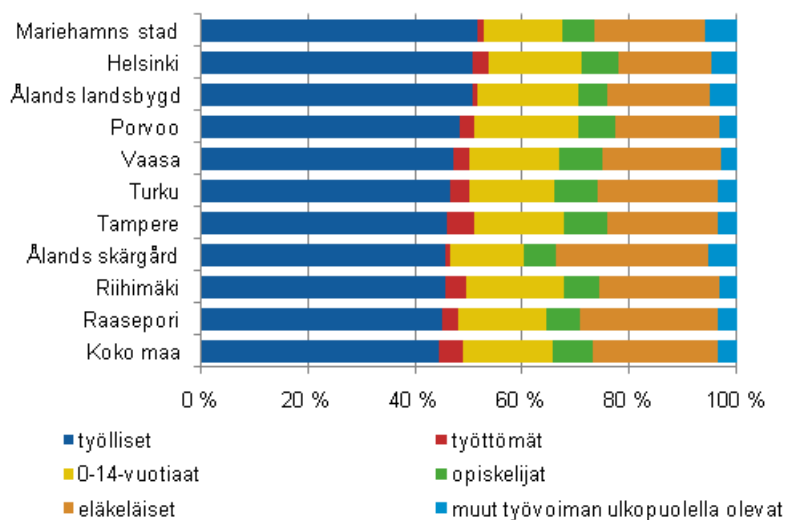
*Taloudellinen huoltosuhde eli työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien suhde työllisiin oli 124,3 vuonna 2008. Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston ennakkotietojen mukaan huoltosuhde on pysynyt vuoden 2007 tasolla. Paras huoltosuhde oli Mariehamns stadin (93,7), Helsingin (97,0) ja Ålands landsbygdnin (97,6) seutukunnissa. Eniten ei-työllisiä suhteessa työllisiin oli Torniolaakson (216,1), Itä-Lapin (202,4) ja Pielisen Karjalan (199,2) seutukunnissa.*

Viiden vuoden tarkastelujaksolla koko maan huoltosuhde on hieman parantunut. Vuonna 2003 huoltosuhde oli 134,5. Vuoden 2003 huoltosuhde on tehty vertailukelpoiseksi siirtämällä 15–17-vuotiaat työlliset ei-työllisten ryhmään, sillä työssäkäyntitilastossa tämän ikäryhmän työssäkäyntitietoa ei ole saatu vuodesta 2005 lähtien. Eniten huoltosuhde on parantunut Tunturi-Lapin, Kehys-Kainuun ja Koillismaan seutukunnissa. Huoltosuhde on parantunut viiden vuoden tarkastelujaksolla kaikissa seutukunnissa lukuun ottamatta Torniolaakson, Forssan ja Keuruun seutukuntia.

### ***Työllisten suhde työttömiin ja työvoiman ulkopuolella oleviin***

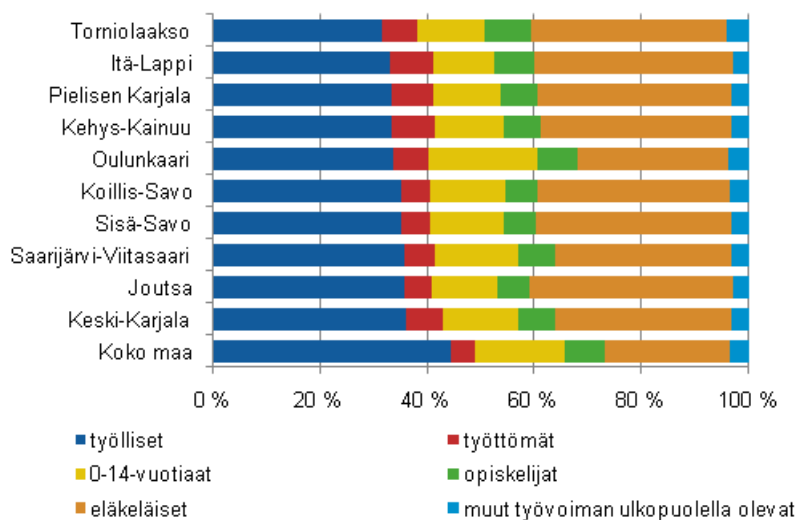
Taloudellinen huoltosuhde ilmoitetaan indeksilukuna, joka lasketaan jakamalla työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrä työllisten määrällä ja kertomalla saatu luku sadalla. Luku 124 tarkoittaa, että sataa työssäkäyvää kohden on 124 työtöntä tai työvoiman ulkopuolella olevaa. Työvoiman ulkopuolella oleviin lasketaan 0–14-vuotiaat, opiskelijat, varusmiehet, eläkeläiset sekä muut työvoiman ulkopuolella, esim. hoitovapaalla olevat

**Kuvio 1. Huoltosuhteeltaan parhaiden seutukuntien väestö pääasiallisen toiminnan mukaan 2008, ennako**



Kun verrataan huoltosuhteeltaan parhaita seutukuntia huoltosuhteeltaan heikoimpiin seutukuntiin nähdään, että näissä eläkeläisten osuus on huomattavasti pienempi ja vastaavasti työllisten osuus suurempi. Oulunkaaren seutukunnassa huoltosuhteen korkeutta selittää myös 0–14-vuotiaiden suuri osuus eli 20 prosenttia koko väestöstä.

**Kuvio 2. Huoltosuhteeltaan heikoimpien kuntien väestö pääasiallisen toiminnan mukaan 2008, ennako**



# Sisällys

## *Taulukot*

### **Liitetaulukot**

Työlliset ja ei-työlliset eli työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat seutukunnittain 2003 ja 2008, ennakko .....4

Laatuseloste.....6

# Liitetaulukot

## Työlliset ja ei-työlliset eli työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat seutukunnittain 2003 ja 2008, ennako

Seutukunta	Tiedot						
	työlliset 2003	ei-työlliset 2003	huoltosuhte 2003	työlliset 2008	ei-työlliset 2008	huoltosuhte 2008	muutos 03-08
Koko maa	2 226 257	2 993 475	134,5	2 374 472	2 951 842	124,3	-10,1
Helsinki	633 902	660 798	104,2	692 232	671 722	97,0	-7,2
Raasepori	18 986	24 494	129,0	19 854	24 212	122,0	-7,1
Åboland-Turunmaa	9 635	13 175	136,7	10 052	12 656	125,9	-10,8
Salo	27 348	35 361	129,3	28 291	35 951	127,1	-2,2
Turku	130 313	167 009	128,2	141 815	163 572	115,3	-12,8
Vakka-Suomi	13 159	19 292	146,6	13 707	17 948	130,9	-15,7
Loimaa	15 393	21 759	141,4	15 983	21 202	132,7	-8,7
Rauma	28 212	38 860	137,7	29 189	36 629	125,5	-12,3
Pori	54 620	84 082	153,9	57 180	80 534	140,8	-13,1
Pohjois-Satakunta	9 706	15 745	162,2	9 745	14 375	147,5	-14,7
Hämeenlinna	37 076	51 419	138,7	41 136	51 155	124,4	-14,3
Riihimäki	18 679	23 997	128,5	20 692	24 637	119,1	-9,4
Forssa	15 025	20 452	136,1	14 891	20 530	137,9	1,7
Luoteis-Pirkanmaa	6 845	10 669	155,9	6 740	10 051	149,1	-6,8
Kaakkois-Pirkanmaa	3 090	4 699	152,1	3 308	4 741	143,3	-8,8
Etelä-Pirkanmaa	17 426	24 873	142,7	18 044	24 749	137,2	-5,6
Tampere	146 882	188 588	128,4	165 056	193 545	117,3	-11,1
Lounais-Pirkanmaa	10 922	17 180	157,3	11 436	16 456	143,9	-13,4
Ylä-Pirkanmaa	10 617	17 344	163,4	10 403	16 176	155,5	-7,9
Lahti	81 995	116 439	142,0	85 605	115 242	134,6	-7,4
Kouvola	39 711	58 107	146,3	39 663	55 866	140,9	-5,5
Kotka-Hamina	35 226	52 618	149,4	35 567	51 658	145,2	-4,1
Lappeenranta	35 856	53 672	149,7	37 687	52 029	138,1	-11,6
Imatra	17 350	29 423	169,6	16 933	27 799	164,2	-5,4
Mikkeli	29 339	45 720	155,8	29 723	43 690	147,0	-8,8
Savonlinna	17 667	30 702	173,8	17 636	28 523	161,7	-12,0
Pieksämäki	14 401	24 467	169,9	14 349	22 711	158,3	-11,6
Ylä-Savo	22 109	38 900	175,9	22 644	36 235	160,0	-15,9
Kuopio	48 417	69 238	143,0	52 101	68 007	130,5	-12,5
Koillis-Savo	7 267	13 916	191,5	7 118	13 044	183,3	-8,2
Varkaus	13 293	22 111	166,3	13 094	20 848	159,2	-7,1
Sisä-Savo	5 372	10 733	199,8	5 415	9 917	183,1	-16,7
Joensuu	45 384	75 912	167,3	48 363	73 824	152,6	-14,7
Keski-Karjala	7 416	13 906	187,5	7 145	12 697	177,7	-9,8
Pielisen Karjala	8 624	17 887	207,4	8 054	16 046	199,2	-8,2
Jyväskylä	67 055	94 378	140,7	74 452	95 618	128,4	-12,3
Joutsa	2 176	3 997	183,7	2 132	3 827	179,5	-4,2
Keuruu	4 966	8 494	171,0	4 731	8 118	171,6	0,5
Jämsä	10 449	17 052	163,2	9 920	15 886	160,1	-3,1
Äänekoski	8 906	14 726	165,3	9 085	14 218	156,5	-8,8
Saarijärvi-Viitasaari	12 386	23 231	187,6	12 056	21 704	180,0	-7,5

Seutukunta	Tiedot						
	työlliset 2003	ei-työlliset 2003	huoltosuhte 2003	työlliset 2008	ei-työlliset 2008	huoltosuhte 2008	muutos 03-08
Suupohja	9 631	15 610	162,1	9 911	14 577	147,1	-15,0
Seinäjoki	50 316	70 281	139,7	53 834	69 156	128,5	-11,2
Kuusiokunnat	9 285	14 894	160,4	9 102	14 243	156,5	-3,9
Järviseutu	8 620	15 317	177,7	8 475	14 213	167,7	-10,0
Kyrönmaa	7 274	10 014	137,7	7 785	9 630	123,7	-14,0
Vaasa	38 860	49 662	127,8	43 030	48 075	111,7	-16,1
Sydösterbotten	8 103	10 866	134,1	8 119	10 126	124,7	-9,4
Jakobstadsregionen	20 602	27 730	134,6	21 580	27 640	128,1	-6,5
Kaustinen	6 756	10 539	156,0	6 707	9 895	147,5	-8,5
Kokkola	20 331	29 815	146,6	21 946	29 443	134,2	-12,5
Oulu	86 077	116 351	135,2	95 294	124 179	130,3	-4,9
Oulunkaari	7 750	16 021	206,7	7 943	15 502	195,2	-11,6
Raahe	13 496	21 980	162,9	13 875	21 046	151,7	-11,2
Haapavesi-Siikalatva	5 890	10 661	181,0	5 838	9 750	167,0	-14,0
Nivala-Haapajärvi	11 180	20 394	182,4	11 430	19 366	169,4	-13,0
Ylivieska	16 813	26 198	155,8	17 437	26 201	150,3	-5,6
Koillismaa	7 674	14 589	190,1	8 048	13 273	164,9	-25,2
Kehys-Kainuu	8 546	19 232	225,0	8 475	16 818	198,4	-26,6
Kajaani	21 656	37 139	171,5	22 402	35 465	158,3	-13,2
Rovaniemi	24 035	37 805	157,3	26 299	37 482	142,5	-14,8
Kemi-Tornio	23 116	38 473	166,4	23 398	37 341	159,6	-6,8
Torniolaakso	3 168	6 732	212,5	2 835	6 126	216,1	3,6
Itä-Lappi	6 832	14 667	214,7	6 365	12 883	202,4	-12,3
Tunturi-Lappi	5 406	8 772	162,3	6 023	8 151	135,3	-26,9
Pohjois-Lappi	6 705	11 206	167,1	6 856	10 204	148,8	-18,3
Porvoo	34 231	38 848	113,5	36 179	38 684	106,9	-6,6
Loviisa	7 724	10 886	140,9	8 165	10 463	128,1	-12,8
Mariehamns stad	5 325	5 301	99,5	5 681	5 324	93,7	-5,8
Ålands landsbygd	6 625	6 742	101,8	7 172	6 999	97,6	-4,2
Ålands skärgård	1 029	1 325	128,8	1 041	1 239	119,0	-9,7

# Laatuseloste

## Relevanssi

Työssäkäyntitilastossa tuotetaan keskeiset työssäkäyntiä koskevat tiedot vuosittain. Ennen vastaavia tietoja voitiin tuottaa ainoastaan väestölaskentavuosina. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samana vuodesta 1987 lähtien. Vuodesta 1993 lähtien on tuotettu myös ennakkotietoja työssäkäynnistä.

Tuotettavia tietoja ovat muun muassa väestön pääasiallinen toiminta, elinkeinokanta, ammattiasema, työpaikkojen lukumäärä, työpaikan sijainti, väestön ja työvoiman koulutus- ja tulotiedot. Tietoja voidaan tuottaa kaikilla hallinnollisilla alueilla ja koordinaattipohjaisilla alueilla (esim. postinumeroalueet, karttaruudut, kuntien osa-alueet).

Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esim. tulotiedot, työ- ja työttömyyskuukaudet). Vuosilta 1990, 1993, 1995 ja 2000 on saatavissa tietoja ammatista ja sosioekonomisesta asemasta. Tiedot ammatista ja sosioekonomisesta asemasta on tuotettu vuosittain vuodesta 2004 lähtien.

Vuodesta 1993 lähtien työssäkäynnistä on tuotettu myös ennakkotietoja. Ennakkotietoja käytettäessä on kuitenkin otettava huomioon, että aineistojen keskeneräisyydestä johtuen ennakkotietojen mukaiset työllisten määrät poikkesivat vuoteen 2005 saakka lopullisista luvuista  $\pm 1$  prosenttia koko maan tasolla. Tällä hetkellä vaihtelu on 0,2–0,3 prosenttia. Kunnittain vaihtelu voi olla suurempaakin.

## Menetelmäkuvaus

Työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto. Kunkin vuoden tilasto kattaa kaikki kyseisen vuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Tilaston lähdeaineistoina käytetään lähinnä hallinnollisia rekistereitä ja muita rekisteripohjaisia tietoaaineistoja. Tilaston laatu onkin siten suoraan riippuvainen lähdeaineistojen laadusta. Suoraa tiedonkeruuta tapahtuu vain toimipaikkatietojen määrittämisessä monitoimipaikkaisten yritysten ja kuntien toimintayksiköiden palveluksessa oleville.

Yhteensä lopullisen työssäkäyntitilaston tilastotiedoston valmistumisessa käytetään noin 40 eri rekisterin tai tietoaaineiston tietoja. Keskeisimpiä näistä ovat:

- väestötietojärjestelmä (Väestörekisterikeskus)
- verotuksen eri aineistot
- yksityisen sektorin erilaiset työ- ja palvelussuhderekisterit
- valtion- ja kuntien palvelussuhderekisterit
- työministeriön työnhakijarekisteri
- Kansaneläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuksen eläkerekisterit
- eri opiskelijarekisterit
- pääesikunnan varusmiesrekisteri
- Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri ja julkisyhteisöjen rekisteri
- Tilastokeskuksen tutkintorekisteri

Rekistereiden lisäksi tehdään joitakin lomakekyselyitä:

- tiedustelu monitoimipaikkaisissa yrityksissä työskentelevien toimipaikoista
- kuntien toimintayksiköiden ja niiden monitoimipaikkaisuuden tiedustelu
- tiedustelu kunnan monitoimipaikkaisissa toimintayksiköissä työskentelevien toimipaikoista

Keskeistä järjestelmässä on se, että rekistereiden tunnusjärjestelmät ovat niin hyvät, että eri tietojen yhdisteleminen on mahdollista. Rekisterit voivat sisältää päällekkäistä tietoa, osin myös ristiriitaista tietoa. Olennaista on, että rekisterit täydentävät toisiaan ja päällekkäisyys toisaalta varmistaa sen, että järjestelmä ei ole niin haavoittuva; jos esim. työeläkejärjestelmästä ei saada tietoa työsuhteesta, voidaan tieto henkilön työllisyydestä päätellä verotuksen tietojen kautta.

Useat tiedot työssäkäyntitilastoon voidaan saada suoraan jostakin rekisteristä niitä juurikaan muuttamatta tai muokkaamatta. Tällaisia tietoja ovat esim. henkilön demografiset tiedot tai tulo- ja varallisuustiedot. Monia tietoja tuotetaan myös ns. rekisteriestimointimenetelmällä, jossa käyttämällä hyväksi samanaikaisesti useita rekisteriaineistoja määritellään jokaiselle henkilölle kunkin muuttujan arvo. Esimerkkinä tällaisesta muuttujasta on henkilön pääasiallinen toiminta. Sen päättelyssä tarvitaan tietoja henkilön iästä, työsuhteista, työttömyydestä, opiskelusta, eläkkeen saamisesta jne. Päättelysäännöt on muodostettu siten, että ne tuottavat mahdollisimman lähelle lomakepohjaisesti kerättyjen tietojen mukaisia tietoja. Päättelysääntöjen muodostamisessa on apuna käytetty aikaisempien väestölaskentojen tietoja ja rekisteritietoja samalta ajankohdalta. Päättelysääntöihin sisältyy myös eri aineistojen priorisointi niissä tapauksissa, kun tiedot ovat ristiriitaisia.

## ***Oikeellisuus ja tarkkuus***

Suomessa rekisteripohjaisten tietojen luotettavuutta tutkittiin jo ennen päätöksentekoa rekisteripohjaiseen väestölaskentajärjestelmään siirtymisestä. Vuosien 1980 ja 1985 laskennoissa väestön taloudellista toimintaa ja työssäkäyntiä kuvaavat tiedot kerättiin vielä lomakkeilla, mutta samanaikaisesti oli saatavilla myös rekisteripohjaisia tietoja. Vuoden 1980 väestölaskennassa tehtiin vertailututkimus 20 kunnan osalta ja vuoden 1985 väestölaskennan yhteydessä kaikkien kuntien osalta. Tutkimuksessa verrattiin rekisteripohjaisesti määriteltyä tietoa väestön pääasiallisesta toiminnasta ja ammattiasemasta lomakkeella kerättyyn tietoon. Erot rekisteripohjaisesti ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen osalta todettiin niin pieniksi, että päätös rekisteripohjaiseen tilastotuotantoon siirtymisestä voitiin tehdä.

Ensimmäisen kokonaan rekisteripohjaisen väestölaskennan yhteydessä vuonna 1990 tehtiin laaja luotettavuustutkimus. Näitä rekisteritilastoja verrattiin otospohjaisen lomaketiedustelun antamiin tietoihin. Otos käsitti noin 2 prosenttia rakennuksista, asunnoista ja henkilöistä. Luotettavuustutkimus osoitti, kuinka suurella osalla lomaketieto ja rekisteritieto poikkesivat toisistaan, mutta ei lopulta sitä kumpi tieto on oikea. Esim. usean työn tekijä ilmoittaa lomaketiedustelussa pääasialliseksi työkseen eri toimen kuin mihin rekisteripäättelyssä päädytään. Työssäkäyvä opiskelija tulee määritellyksi rekisteritiedoilla väistämättä työlliseksi, vaikka hän itse jättäisi työnsä kertomatta. Tutkimukset ovat osoittaneet, ettei rekisteripohjaisten ja lomakepohjaisten tietojen ero ole suurempi kuin kahden lomakepohjaisen tiedon välinen ero. Vertailututkimuksia on julkaistu Tilastokeskuksen sarjoissa.

Tärkeimmäksi vuosittaisen rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston laadunvalvontamenetelmäksi on kehittynyt vuosittainen laadunvalvonta, joka perustuu työvoimatutkimuksen käyttöön vertailuaineistona. Myös vuoden 1995 ja 2000 väestölaskennan luotettavuustutkimus perustui työvoimatutkimuksen käyttöön vertailutietona.

Työvoimatutkimuksen käyttö vertailuaineistona toimii kahdella tasolla. Toisaalta seurataan näiden kahden menetelmän tuottamien tulosten tasoa ja toisaalta seurataan, miten hyvin yksikkötasolla menetelmät tuottavat samalla tavoin luokiteltua tietoa. Yksikkötason vertailu tehdään ristiintaulukoimalla työvoimatutkimuksen otosaineiston henkilöiden saman ajankohdan rekisteripohjaiset ja haastatteluun perustuvat tiedot pääasiallisesta toiminnasta ja toimialasta keskenään. Vertailuja on tehty vuodesta 1987 lähtien, jolloin poikkeamat analysoitiin varsin tarkkaan.

Usein poikkeamat ovat selitettävissä rekisterijärjestelmän ja haastattelumenetelmän eroilla eikä aina voida yksikäsitteisesti sanoa, kumpi menetelmä tuottaa oikean tuloksen eli välttämättä haastattelemallakaan saatu tieto ei ole absoluuttisen oikea. Usein todellisuudessa on niin, että henkilö itse tai haastattelija joutuu tekemään saman päätöksen ristiriitaisen informaation tilanteessa, johon rekisterimenetelmässä on laadittu yksikäsitteinen sääntö. Rekisterimenetelmän etuna on tällöin sen loogisuus, kone tekee ratkaisun aina samalla tavalla, kun taas saman informaation omaavat kaksi henkilöä voivat päätyä eri lopputulokseen.

## ***Ajantasaisuus***

Työssäkäyntitilasto tehdään vuosittain. Työssäkäyntitilaston henkilöperusjoukko kuvaa vuoden viimeisen päivän tilannetta. Tiedot henkilön toiminnasta ja työpaikasta ovat vuoden viimeiseltä viikolta. Tilastossa on myös kertymätietoja koko vuodelta (esim. tulotiedot, työssäolo- ja työttömyyskuukaudet). Ennakkotiedot

valmistuvat noin 12 kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Lopullisista tiedoista pääasiallinen toiminta ja ammattiasema valmistuvat noin 16 kuukautta ja loput tiedot noin 22 kuukautta viiteajankohdasta.

## **Saatavuus**

Työssäkäyntitilaston kunnittaiset tiedot työllisistä, työpaikoista ja pääasiallisesta toiminnasta ovat saatavilla Tilastokeskuksen internet-sivuilta, maksuttomasta StatFin-tilastopalvelusta. Maksullisessa Väestötilastopalvelussa on eritellympää tietoa, myös kuntien osa-alueittain. Aineistoista tehdään myös eritysselvityksiä asiakkaan pyynnöstä.

Vuosina 1987-2001 työssäkäyntitilaston tietoja on julkaistu erillisissä työssäkäyntitilaston julkaisuissa. Viimeinen paperimuotoinen julkaisu, Työssäkäyntitilasto 2000-2001, sisältää työssäkäyntitilaston vuoden 2000 lopullisia ja vuoden 2001 ennakkotietoja.

## **Vertailukelpoisuus**

Työssäkäyntitilaston laatiminen on aloitettu vuodesta 1987. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samana vuodesta 1987 lähtien. Tilastossa käytetyt luokitukset ovat muuttuneet vuosien mittaan. Mm. toimialaluokitus on muuttunut vuonna 1993, 2001 ja 2007 ammattiluokitus vuonna 1995. Luokitusmuutokset vaikuttavat aikaisempien vuosien vertailtavuuteen, sillä täydellisiä avaimia ei kaikkien luokitusten välille voi rakentaa.

Ennen vuotta 1987 väestön taloudellista toimintaa kuvaavia kuntatasoisia tietoja on tuotettu lomakepohjaisissa väestölaskennoissa (vuosilta 1950, 1960, 1970, 1975, 1980 ja 1985). Erot rekisteripohjaisesti ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen välillä ovat osoittautuneet sen verran pieniksi, että vertailtavuutta ajassa voidaan pitää suhteellisen hyvänä muiden kuin em. luokitusmuutosten vuoksi.

Tilastossa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen luokitus- ja metatietopalvelujen kotisivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

## **Yhtenäisyys**

Tietoja väestön toiminnasta saadaan myös Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksesta, joka on kuukausittain tehtävä otostutkimus. Tiedot poikkeavat keruutavasta ja työllisten päättelystä johtuen jonkin verran työssäkäyntitilaston tiedoista. Muun muassa työllisten määrä on työvoimatutkimuksessa joitakin prosentteja suurempi.

Työministeriö julkaisee tilastoa työttömien työnhakijoiden määrästä. Työministeriön työnhakijarekisterin tiedot kertovat työttömien työnhakijoiden määrän kuukauden viimeisenä arkipäivänä. Työssäkäyntitilaston tieto työttömyydestä perustuu työministeriön työnhakijarekisterin tietoihin. Siten työssäkäyntitilaston ja työministeriön luvut työttömyydestä ovat suhteellisen lähellä toisiaan



### Lisätietoja

Jaana Huhta (09) 1734 2632  
Vastaava tilastojohtaja:  
Jari Tarkoma 09-17343625  
[www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi)  
Lähde: Työssäkäyntitilasto 2008, Tilastokeskus

*Asiakaspalaute: [www.tilastokeskus.fi/palaute](http://www.tilastokeskus.fi/palaute)*